

วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาถึง 1) สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรในเขตพื้นที่อำเภอหนองแขง จังหวัดสระบุรี 2) สภาพการให้บริการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลของเกษตรกร 3) ความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อสื่อที่ใช้ในศูนย์ฯ 4) ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร กับความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อสื่อที่ใช้ในศูนย์ฯ 5) ปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนาสื่อของศูนย์ฯ กลุ่มตัวอย่าง คือ เกษตรกรที่เคยใช้บริการศูนย์ฯ และมีภูมิลำเนาอยู่ที่ตำบลม่วงหวาน อำเภอหนองแขง จังหวัดสระบุรี จำนวน 170 คน ที่ได้รับการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนตามสูตรของ Arkin โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ สถิติเชิงพรรณนาที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนสถิติเชิงอนุมานที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน โพรบคัลโมเมนต์ และค่าไคสแควร์ ทดสอบความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความรู้โคชวิธี Kuder Richardson-20 ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.626 และแบบทดสอบการปฏิบัติได้ค่าความเชื่อมั่น 0.712

ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรเกือบทั้งหมดทำนาเป็นอาชีพหลัก มีอายุเฉลี่ย 53 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษามัธยมศึกษา บัณฑิต รายได้ของครัวเรือนเฉลี่ย 115,708 บาทต่อปี พื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 29 ไร่ (4.64 เฮกเตอร์) เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นสมาชิกต่าง ๆ ในท้องถิ่นอย่างน้อย 1 กลุ่ม แหล่งข่าวสารด้านการเกษตรที่เกษตรกรเปิดรับมากที่สุด คือ เพื่อนสมาชิกกลุ่มเกษตรกร เกษตรตำบลจัดเป็นแหล่งปรึกษาปัญหาของเกษตรกรมากที่สุด วัตถุประสงค์ที่เข้าไปใช้บริการที่ศูนย์ฯ เพื่อปรึกษาปัญหาเกษตรที่พบ และส่วนใหญ่เข้าไปใช้บริการที่ศูนย์ฯ ด้วยตนเอง 1 - 2 ครั้งต่อปี สื่อของศูนย์ฯ ที่เกษตรกรได้รับข่าวสารด้านการเกษตรมากที่สุด คือ สื่อบุคคล สื่อที่ไม่ค่อยได้รับ คือ ชุดนิทรรศการสำเร็จรูป เกษตรกรมีความคิดเห็นว่าสื่อแต่ละประเภทมีเนื้อหาที่เหมาะสม สื่อกิจกรรมประเภทการจัดฝึกอบรมทางการเกษตรในศูนย์ฯ เป็นสื่อที่เกษตรกรระบุความต้องการมากที่สุด เกษตรกรบางส่วนระบุว่า เนื้อหาบางประเด็นในสื่อบางชนิดไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องการทำตามกระบวนการ GAP รายได้ พื้นที่ทำการเกษตร และจำนวนกลุ่มที่เกษตรกรเป็นสมาชิกมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อสื่อที่ใช้ในศูนย์ฯ ด้านการเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่ระดับ .01 และ .05 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้ คือ 1) ควรนำสื่อบุคคลเข้ามาใช้ในการถ่ายทอดความรู้ ในช่วงเวลาที่เหมาะสมมากขึ้น 2) สื่อประชาสัมพันธ์ควรนำมาใช้ในการจูงใจให้เกษตรกรเข้ามาใช้บริการของศูนย์ฯ 3) เนื้อหาความรู้ที่ควรบรรจุในสื่อมี 3 ประเด็น คือ การทำนแบบลดต้นทุนพันธุ์พืชใหม่ ๆ และราคาสินค้าเกษตรและแนวโน้มการตลาด 4) การจัดเตรียมข้อมูลให้พร้อมและตรงกับความต้องการเร่งด่วนของเกษตรกรจัดเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาการบริการของศูนย์

The objectives of the study were to examine 1) some socio-economic background of farmers resided in Nong Saeng District, Saraburi Province, 2) characteristics of their services utilization from Agricultural Technology Transfer and Service Center (ATTSC), 3) their opinions towards ATTSC media utilization, 4) the relationships between some socio-economic background of farmers with their opinions towards ATTSC media utilization, 5) their constraints encountered and recommendations in order to improve ATTSC media utilization. Studied samples were 170 farmers resided in Muang Wan Sub-District, Nong Saeng District, Saraburi Province who have been used ATTSC services by multi-stage sampling according to Arkin technique through interviewing schedule. Statistical analysis in terms of descriptive statistic including percentage, arithmetic mean and standard deviation. Inferential statistic for testing hypothesis were Pearson product moment correlation coefficient and chi-square, respectively. Testing reliability of knowledge was done through Kuder Richardson-20 at the significant level of 0.626 and testing reliability of practice at the significant level of 0.712.

The results revealed that major occupation was rice cultivation. Average age was 53 years. The majority finished compulsory education. Average income was 115,708 bath per year. Average land tenure was 29 rai (4.64 hectares) per household. Majority were belonging member group in community at least 1 group. Most farm media perception was farmer member group. Most farm concerns resource was extension officers. The objective of their services in ATTSC was farm concerns discussion. Majority have been utilized ATTSC services by themselves at least 1-2 times per day. Most ATTSC farm media perception was personal media. The less was exhibition set. Media contents were recognized by farmers. Farm training course was highly requested by majority. ATTSC media less applicable was indicated by some farmers. Testing hypothesis indicated that there were significantly relationship between the knowledge and the practice in rice cultivation towards good agricultural practice (GAP), income, farm land tenure and group belonging with their attitude concerning ATTSC media at the significant level of .01 and .05, respectively. Recommendations were as follows: 1) Personal media by the appropriate timing should be more concerned. 2) Media for public relations to encourage farmer s' ATTSC services. 3) Media contents including less cost rice cultivation technique, new plant varieties, and marketing information should be recommended. 4) Available information to served urgent needs should be provided.